Nebr State Hist-Socy

FOR SANDHED OG RET

DANSKEREN

DANMARK · AMERIKA

Nr. 44. Blair, Nebr., Onsdag d. 8. November 1899. 8de Aarg.

Amerika.

Taksigelsesdagen er fastsat til den 30. Nov.

Præsident McKinley har udstedt en Proklamation, hvori Taksigelsesdagen fastsættes til den 30. Nov.

Da Proklamationen tillige indeholder adskilligt om den politiske, sociale og financielle Stilling her i Landet for Tiden, hidsættes deraf følgende:

„Det er en national Skik, som vort Folk har faaet kær, at anvende en Dag hvert Aar til særlige Taksigelser til den almægtige Gud for det forløbne Aars Velsignelser. — — Sjælden har denne Nation haft større Grund til Taksigelser end nu. Ingen stor Pestilense har trængt ind over vore Kyster. Der er stor Efterspørgsel efter Arbejdshjælp. Landmandens Stræb er lønnet med en rig Høst. Hjemmene har kunnet ofre mere paa Komfort og Hygge. Det nationale Finansvæsen er styrket, ligesaa den offentlige Kredit. Alle Industri- og Forretningsgrene har nydt en tidligere uopnaaet Grad af Velstand, medens vor Nationalkarakter stadig er vokset i Moral og Dannelse. Kirker og Skoler har floreret. Amerikansk Patriotisme er blevet mere ophøjet. De, som med saa stort Held har kæmpet for vort Flags Ære, har for det meste været sparet for Ulykker og Sygdomme. En ærefuld Fred er bleven sluttet med en fremmed Nation, hvormed vi laa i Krig, og vi staa nu i venligt Forhold til hver eneste Magt paa Jorden. Det Værgemaal, vi har paataget os til det cubanske Folks Bedste, er blevet trofast fremmet. — — Skønt Oprøret frembeles vedvarer paa Den Luzon, er der atter begyndt at komme Liv i Forretningsforelsen, og Tilliden til de Forenede Staters ærlige Hensigt begynder hurtigt at vinde Indpas over den philippinske Ogruppe.

For disse og utallige andre Aarsager fastsætter jeg, William McKinley, Præsident af de Forenede Stater, herved Torsdag den 30. November førstkommende som en almindelig Takke- og Bededag."

Han anbefaler, at Gudstjenester afholdes af alle Kirkesamfund, og at Dagen højtidsligholdes over hele Landet og paa vore nys erhvervede Øer samt af Amerikanere, som maatte befinde sig paa Havet eller i fremmede Lande.

Vor Krigshærs Størrelse.

Ifølge Generaladjutantens Aarsindberetning til Krigsministeren bestaar de For. Staters Landkrigsstyrke for Tiden af 34,160 frivillige og 64,586 regulære. Af disse er 34,229 i de For. Stater; 3,363 i Porto Rico; 11,188 i Cuba; 32,315 i Philippinerne; 17,099 paa Vejen til Philippinerne; 499 i Alaska og 466 i Hawaii. Man venter, at alt det Infanteri, som nu er her i Landet, vil være afsendt til Philippinerne før 1. Dec., og saa er der i alt i Philippinerne 2,117 Officerer og 63,608 Soldater.

Skibbrud.

Dampskibet „Colwell" led i sidste Uge Skibbrud paa Rejse fra Fernandina, Fla., til New York med 400,000 Fod Tømmer. En voldsom Orkan, der splittede Skibet i 10 Dele, var Aarsag i Ulykken. Desværre druknede 14 Mand af Skibets Besætning; og Kaptajnen var den eneste, der blev frelst. Dog maatte han først flyde omkring paa en Planke i 22 Timer og var saa medtaget, da han næste Dags Eftermiddag blev taget op 50 Mil uden for Charleston, saa det var virkelig et Under, at han havde holdt det ud saa længe.

General Funston og 20. Regiment er kommen hjem.

I Torsdags var Topeka, Kans., klædt i Højtidsskrud for at modtage Statens fra Philippinerne hjemvendende Sønner og ikke mindst Gen. Funston, den „lille Hero fra Manila".

Tropperne kom fra San Francisco paa 4 Tog og fik en begejstret Modtagelse ved hver Station, de kom forbi. Skoler og Forretninger var lukkede, for at alle kunde komme ned til Stationen og se et Glimt af de gæve Krigere. Lidt efter Middag kom det første Tog til Banegaarden i Topeka, og blev omringet af ca. 60,000 Mennesker. Det var som hele Kansas var strømmet sammen for at raabe Hurra! og Velkommen! Men der var ogsaa blandt disse Tusinder mangen Fader og Moder, Broder, Søster eller Brud, der ventede med bankende Hjerte paa at favne de kære, som de nu ikke havde set saa længe.

General Funston og Hustru var i den bageste Vogn, og det var næsten umuligt for dem at komme ned for bare Mennesker; men da en Moder fik Øje paa Mrs. Funston ved et Vindue, ilede hun derhen og holdt sit lille Barn op til Vinduet, for at Generalinden skulde kysse det. Da dette lykkedes, stormede snart Skarer af Mødre derhen med deres smaa for at faa dem kysset.

Da Generalen kom ud, blev han næsten baaret af de jublende Mennesker ind i Spisesalen. Siden, da alle Togene var komne ind med Krigerne, begyndte Paraden gennem Byen. Den var over to Mil lang og havde ikke mindre end 32 Musikkorps i Følge. Gen. Funston indtog selvfølgelig Hædersspladsen. Ved Statsbygningen standsede man, og Dommer Doster introducerede Gen. Hudson til Forsamlingen. Denne traadte da frem og overbragte paa Statens Vegne Gen. Funston det prægtige $1000 Sværd. Funston stod op og takkede for Gaven, hvorpaa han tilføjede, at om et Aar vilde Luzonøen være lige saa stille som Massachusets.

„Jeg rejser nu tilbage til Manila," sagde han,*) „og hvis ikke jeg bliver syg, eller andet særligt maatte indtræffe, vil I ikke faa mig at se mere, før Krigen er endt."

Om Aftenen afholdtes stor Banket for Soldaterne og deres Officerer.

Harrison kommen hjem.

Ex-Præsident Harrison er nu kommen hjem fra sin Europarejse. De havde en meget stormfuld Sejlads over Atlanterhavet, og Mrs. Harrison har været syg det meste af Tiden. Mr. Harrison klager ogsaa lidt over Helbredet, men han har dog haft en meget fornøjelig Tur, siger han. Efter at have forladt Paris, hvor han jo var som Medlem af den Kommission, der skulde forhandle angaaende den saa omstridte Venezuelagrænse, rejste han til Tyskland, hvor han aflagde et Besøg hos selve Kejser Wilhelm, hvem han omtaler som en meget elskværdig Mand. Senere var han i London, hvor han fik en Forkølelse og saa en god Middag i London Chamber of Commerce, lige før han satte Kurs mod Hjemmet.

Angaaende Rygterne om det spændte Forhold mellem Harrison og Mr. Choate, siger Harrison, at de er saa gode Venner, som de nogen Sinde har været. Paa Spørgsmaal om Venezuela Voldgiftssagen, svarede han, at Kommissionens Afgørelse kunde ikke betragtes som en Sejr. Det var en Overenskomst. Noget videre vilde han ikke sige om Sagen. Om Transvaalkrigen vilde Mr. Harrison ikke sige ret meget; dog sagde han, at der muligvis var en Understrøm i England, som arbejdede mod Krigen, men han havde ikke særlig studeret den Sag, da han var der.

Philippinerspørgsmaalet vilde Ex-Præsidenten slet ikke udtale sig om.

*) Som meddelt i sidste Nr. har Regeringen tilbudt Funston en Plads som Brigadegeneral i Philippinerne, hvilken han har modtaget.

Anledning til Philippinerkrigen.

Philippinerkommissionen har nylig overgivet Præsidenten en foreløbig Indberetning, hvori den særlig lægger Vægt paa at fremstille den egentlige Oprindelse til Krigen saa klart som muligt og fremfor alt faa ethvert Spor af Skyld rystet af vor Regerings Skuldre.

Det hedder i denne Rapport bl. a., at den 24. April 1898 sendte U. S. Generalkonsul Pratt, Singapore, et Telegram til Dewey i Hongkong, hvori han meddeler denne, at Insurgentføreren Aguinaldo var i Singapore og vilde komme til Hongkong for at tage nærmere Bestemmelser med Hensyn til almindeligt Samarbejde med Insurgenterne i Manila, om det ønskedes.

Den samme Dag telegraferede Commodore Dewey til Pratt, at han skulde bede Aguinaldo at komme saa snart som mulig, da Eskadren var blevet meddelt af Myndighederne i Hongkong, at den maatte forlade Farvandet næste Dag. Eskadren forlod Hongkong den 25. April om Morgenen. Aguinaldo forlod ikke Singapora før den 25. og kom saaledes ikke til Hongkong tidlig nok for at konferere med Dewey.

Det var blevet meddelt Commodoren saa tidlig som den 1. Marts af den amerikanske Konsul i Manila og andre, at Filippinoerne havde rejst Opstand mod de spanske Myndigheder i Manila og Omegn, og den 30. Marts telegraferede Williams: „Fem Tusind Oprørere, bevæbnede, i Lejr nær Byen. Loyale mod os (Amerikanerne) i Tilfælde af Krig." Da Eskadren kom til Manila, fandtes det, at der var ingen Insurrektion værd at tale om, og det blev derfor besluttet, at det skulde tillades Aguinaldo at komme til Cavite. Han kom med 13 af sin Stab den 19. Maj og kom straks om Bord paa Olympia for at besøge den Overstkommanderende, hvorefter det tillodes ham at lande i Cavite og organisere en Hær. Dette gjordes i den Hensigt at styrke de Forenede Staters Styrke og svække Fjendens. Der blev ikke indgaaet noget Slags Forbund med Aguinaldo, heller ikke blev der lovet ham Uafhængighed.

Straks efter begyndte Filippinoerne at angribe Spanierne. Deres Antal voksede hurtigt, forsøget ved den Milits, som var givet Vaaben af Spanien, og som alle gjorde Opstand og sluttede sig til Insurgenterne. Der fulgte stor Fremgang for Filippinoerne, mange Spaniere toges til Fange, og medens de spanske Soldater forblev rolig i Manila, opkastede Filippino Tropperne sig til Herrer over hele Øen med Undtagelse af Byen.

Da vore Tropper kom til Cavite under Kommando af General Anderson, blev Aguinaldo af Admiral Dewey anmodet om at gøre Stedet rede for vore Tropper, han flyttede da sit Hovedkvarter til Byen Bacoor.

Nu opstod for første Gang Tanken om national Uafhængighed. Aguinaldo udstedte en Proklamation, hvori han tog Ansvaret for, paa den amerikanske Regerings Vegne at love sit Folk Uafhængighed, uagtet han i privat Samtale med Medlemmer af sin Regering aabent tilstod, at hverken Admiral Dewey eller nogen anden Amerikaner havde givet ham et saadant Løfte. Han havde nemlig alt erklæret sig for Diktator og omgivet sig med et Kabinet.

Landsættelsen af amerikanske Tropper i Paranaque d. 16. Juli oprørte saaledes Revolutionsføreren, at han ønskede at angribe straks, men maatte afstaa fra det, da han manglede Vaaben og Ammunition. Han besluttede endelig at vente til Manilas Fald, gaa ind i Byen med de amerikanske Tropper, om mulig sikre sig Vaaben fra de spanske Soldater, og saa angribe. Imidlertid sendte han Ordren til Nabobyerne og bad om passiv Modstand mod og Hindringer lagt i Vejen for de amerikanske Tropper.

Saaledes lyder altsaa Kommissionens Forklaring angaaende Oprindelsen til den langvarige Krig, der har kostet saa mange Mennesker Livet og været Genstand for saa megen og skarp Kritik. Hvorvidt den passer, og vore Tropper derovre kæmper mod en egensindig Røverbande under en ærgerrig Høvdings enevældige Kommando; eller om de kæmper mod et frihedselskende Folk, der er bange for atter at komme ind under Stormagternes Koloniregimente og derfor kæmper for Friheden saa længe som muligt, — ja dette Spørgsmaal bliver vel nok klart og rigtig besvaret en Gang i Fremtiden.

Iowa-Soldaterne hjemme.

Tidlig Mandag Morgen dampede Toget med de 2 første Sektioner af 51. Iowa-Reg. over Missourifloden, og hvem der var glade, det var de unge Mænd, der nu snart skulde faa Lov at se deres Hjem, Slægt og Venner. Platformene og Vinduerne var fyldte med spejdende Ansigter, der vilde se det første Glimt af den hjemlige Stat. Da de naaede Rock Island Stationen, blev de modtagne af en jublende Skare paa adskillige Tusinder, Forældre og Søskende, Venner og bekendte komne rundt omkring fra. De marscherede saa i Parade op i Byen til Broadway og Pearl Str., hvor en Talerstol var opreist, og flere af Statens og Byens prominente Mænd holdt Taler. Derefter holdtes stor Banket, hvor alle de unge Krigere blev bespiste.

Tredie Sektion var bleven forsinket som Følge at et Sammenstød ude i Vesten, og den kom først til Byen Kl. 8 om Aftenen, saa den fik ikke Anledning til at tage Del i Festlighederne, og i denne Sektion var endda selve Council Bluffs Soldaterne. Deres Modtagelse var ikke mindre varm end de andres, og et Fællesmaaltid var ogsaa beredt for dem, men kun et Mindretal tog Del deri, da de fleste tænkte mere paa at komme hjem med Far og Mor, end paa Aftensmad eller Taler. Nogle faa efterlodes paa Hospitalet i California, men kun een antages at være alvorlig syg. Ingen skandinaviske Navne ses paa Sygelisten.

Næsten 7000 Grave.

En Statistik over, hvor mange Soldater vi har mistet paa Philippinerne i Tidsrummet fra 1. Maj '98 til 30. Juni '99, viser os følgende Tal:

Hele Listen over døde og saarede viser et Antal af 10,076 Mand. 6,619, deriblandt 224 Officerer, er døde; af disse er kun 38 Officerer og 458 Soldater dræbte af Fjenden; 10 Officerer og 193 menige Soldater døde af Saar; 165 Officerer og 5,344 menige Soldater af Sygdom; 6 Officerer og 209 Mand ved Ulykkestilfælde; 3 Officerer og 88 Mand druknede; 2 Officerer og 52 Mand begik Selvmord; 52 Mand er døde uden for Krigen.

Af disse hørte 4,155 til den regulære Arme og 5,921 til de frivillige. De regulære havde 127 Officerer og 1,656 Mand dræbte og saarede; de frivillige havde 105 Officerer og 1,466 Mand dræbte og saarede.

Dette er ikke saa ganske smaa Tal i Forhold til hele Antallet af Soldater, der drog til Philippinerne. Naar vi tænker paa de efterladte kære, Forældre, Søskende, Hustruer, Børn eller Venner, der nu maa begræde Tabet af deres kære, som ligger der Tusinder af Mile borte, og vi saa sammenligne dette med selve Krigen og dens Betydning — ja, saa synes Sammenligningen os lidt underlig.

Hustruer — og Penge søges.

I Løbet af de sidste 6 Uger har der været en ganske ejendommelig Jagt nede ved Nordgrænsen af Indian Territory. Det er nemlig hvide Mænd, der i Hundredevis søger sig Indianerhustruer af Choctaw-Stammen.

Aarsagen hertil er den, at det nu i mange Aar har været en Lov, at enhver hvid Mand, der ægtede en Choctaw, fik 55 Acres godt Land inden for denne Stammes Grænse og tillige en vis aarlig Indtægt af Regeringen for hvert Medlem af Familien, saa jo flere Børn, desto flere Penge. Dette i Forbindelse med Faktaet, at Choctawpigerne i Almindelighed tager sig nok saa godt ud, har gjort, at de er meget efterspurgte af de hvide.

Men saa kom der en Kurre paa Traaden. For nogle Uger siden gik nemlig Dawes Kommissionen hen og lavede en Lov, der bestemte, at efter 1. Nov. kunde ingen hvid Mand ved Ægteskab med en Choctaw erholde noget af det Land og de Indtægter, der tilhører Stammen. Denne Lov satte Fart i de hvide, der havde tænkt en Gang i Tiden at gøre sin Lykke blandt Indianerne; nu gjaldt det om at skynde sig, og det gjorde de saa godt, at 600 Ægteskaber mellem hvide Mænd og Choctawkvinder er stiftede i Løbet af de sidste 6 Uger. Dette sker saa meget lettere, som Choctawkvinder, der saa at sige er hvide, selv foragter Indianere og foretrækker hvide Mænd.

Stats-Nyheder.

Illinois.

En sjælden Fest. Pastor H. L. Martin, Episkopalpræst i Rockford, og Hustru fejrede forleden deres Guldbryllup netop paa samme Sted, hvor Martins Forældre for mange Aar siden fejrede deres Guldbryllup; Huset var blot bleven fornyet en Gang. Samme Dag fejrede en Kusine til Mrs. Martin tillige med sin Ægtefælle den samme Fest ude i Seattle, Wash. Endnu mærkeligere er det maaske endda, at ikke et eneste Dødsfald i disse 50 Aar har fundet Sted i nogen af de to Familier. Deres Børn vare alle til Stede og fejrede den sjældne Fest sammen med deres Forældre.

— Den skandinaviske Y. M. C. A., Erie Str., Chicago, fik i Søndags sin nye Bygning indviet. Salen var fyldt med Folk, og adskillige af Byens Præster tog Del i Indvielsesfesten.

Wisconsin.

Dr M. Gillet, Chicago, som for Tiden opholder sig ved Fond du Lac, Wis., fik forleden Besøg af et Par Politimænd, der skulde arrestere ham paa Anklage af hans gamle Moder, mod hvem han havde været brutal og lukket hende alene inde i Huset, saa hun ikke kunde komme ud. Doktoren syntes imidlertid ikke om at blive arresteret, og han mødte Rettens Betjente i Døren med en Økse og en Jernstang, rede til Forsvar. Efter nogen Forhandling lod han sig dog overtale til at stige ind i en Carriage og følge godvillig med til Fængslet.

New York.

Stor Ildebrand. I New York By brændte i sidste Uge en syvetages Bygning, fyldt med Møbler og Jernvarer. Een Mand og maaske flere indebrændte. Tabet ved Branden anslaas til ca. $500,000.

Indiana.

En modig Kvinde. Mrs. J. J. Lodge, Indianapolis, fangede forleden Dag en Neger, som var i Færd med at røve i hendes Hus, og overleverede ham til Politiet. Hun hørte Tyven rumsterede nede i Stuen, og da hun tænkte, det var hendes Mand, der var kommen hjem, gik hun ned. Negeren prøvede da at komme bort, men Mrs. Lodge fik fat i Fyren, og trods alle hans Anstrengelser for at komme bort, maatte han pænt vente, indtil Naboerne, tilkaldte ved Støjen, fik Politiet hentet, og Negeren blev arresteret.

— En frygtelig Eksplosion fandt i Fredags Sted i Ætna Krudtmølle. To Mand dræbtes. Den ene var en Dansker ved Navn Rudolf Christiansen. Eksplosionen var voldsom, idet over 1000 Pund Dynamit gik i Luften, og Stumper af Taget, Maskinerne, Tøj og Menneskekød fandtes i Træerne indtil 300 Alen borte. Den største Rest af de to dræbte var en Skulder, der vejede to Pund, ellers var de fuldstændig forvandlede til Atomer.

Aarsagen til Eksplosionen er ukendt. Hele Møllen bestaar af ca. 100 Bygninger. Dette er den tolvte Eksplosion i Aar.

De tusinde Ting.

Deweys Hjem i Washington, skænket ham af Amerikanere til et Kostende af $50,000, blev altsaa færdig i rette Tid til at modtage ikke alene Admiralen, men ogsaa en Husmoder.

Gen. Funston siges at ville anlægge Sag mod den katolske Ærkebiskop Ireland i St. Paul, Minn., fordi denne skal have sagt, at Funston er beskyldt for at have plyndret katolske Kirker paa Philippinerne. Tillige vil han sagsøge det katolske Blad „Monitor" i San Francisco, som har publiceret den samme Historie, og hvorfra Biskopen nok har faaet den.

U. S. Minister Stanford Newell fra Haag afrejste den 2. Nov. fra Amsterdam til New York. Han skal have sig en Ferie.

Snider Guvernør. Det rygtes i officielle Kredse, at Kongresmand Snider skal være udset til Guvernør over Porto Rico.

Ingen national Skole. Tanken har været oppe om at faa et national Universitet oprørt i Washington. Det skulde saa staa under Regeringens Styrelse og Tilsyn. Dette blev imidlertid afslaaet af vort nationale Selskab til Oplysningens Fremme, hvilket i sidste Uge havde Møde der i Byen. Derimod foreslog Selskabet, at saadanne, som havde faaet en mangelfuld Uddannelse, maatte faa Adgang til de specielle Fordele, som de forskellige Institutioner i Washington frembyder, saa at Regeringen for Eks. opretter en Skole for Konsuler i Lighed med Krigsskolen eller andre Skoler, hvis Uddannelse fører til en Livsgerning i Regeringens Tjeneste.

Klondike sender $9,247,745. Konsul McCook, Dawson City, meddeler i sin Rapport til Regeringen, at der i sidste Sæson er afsendt Guld til en Værdi af $9,247,745 fra Klondike. Helbredstilstanden deroppe skal være lidt bedre.

Der har i den senere Tid været en saadan Valfart til Cape Nome, at flere Minebyer langs Yukon Floden ere blevne næsten tomme, og Konsulen mener, at det uden Tvivl er et overordentlig rigt Gulddistrikt deroppe, som til Sommeren mindst vil beskæftige 20,000 Mand.

Mrs. Mildred Hazen, den vordende Mrs. Dewey, er bekendt for at være en ivrig Republikaner, en ivrig Expansionist og — ikke at forglemme — en ivrig Katolik. Vielsen skal foregaa ved en katolsk Præst.

Hurtig Opførelse af en By. Den nye By Billings, Oklahoma, som ikke eksisterede forrige Lørdag Morgen, tæller nu 3000 Mennesker. White Rock, en lille By paa 500 Indbyggere, var flyttet til den nye Bygrænse paa Hjul og var færdig til at begynde Forretning Kl. 6 næste Mandag Morgen. Der er allerede to Banker i Byen, som begyndte sin Forretning ved Middagstid samme Dag.

Paa et Fladeindhold af 320 Acres, hvor der om Lørdagen ikke fandtes en Bygning, var der om Mandagen 3 a 400 Bygninger. Resten af Befolkningen bor i Telte. Husene, som de nu staar, er flyttet paa Hjul fra Nabobyer, som ikke har faaet Jærnbaner ind til sig. Billings er Endestationen for Rock Island Banen, og dette vidste man kun for fire Dage siden.